NATUURTOETS NIEUWBOUW VARKENSHOUDERIJ, HEEMSELERWEG MARIËNVELDE

NATUURTOETS NIEUWBOUW VARKENSHOUDERIJ, HEEMSELERWEG MARIËNVELDE

Uitgebracht aan:	Terra-Agribusiness De heer R. Woertman Postbus 105 7630 AC Ootmarsum
Uitgebracht door:	Aequator Groen & Ruimte bv De Drieslag 25 8251 JZ Dronten
Contactpersoon:	André de Bonte 06-53151731
Auteur(s):	Ir. A.J. de Bonte
Versie:	Definitief
Datum:	3 september 2009

INHOUDSOPGAVE

1	**INLEIDING**		**1**
	1.1	Aanleiding	1
	1.2	Leeswijzer	1
	1.3	Methode	1
2	**HUIDIGE EN TOEKOMSTIGE SITUATIE**		**2**
	2.1	Huidige situatie	2
	2.2	Toekomstige situatie	3
3	**BESCHERMDE SOORTEN**		**4**
	3.1	Beschermde soorten in (de omgeving van) het plangebied	4
	3.2	Toets Flora- en Faunawet	5
4	**BESCHERMDE GEBIEDEN**		**7**
	4.1	Aanwezigheid beschermde gebieden	7
	4.2	Toets Natuurbeschermingswet en regelgeving EHS	8
5	**CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN**		**9**
	5.1	Beschermde soorten	9
	5.2	Beschermde gebieden	9
LITERATUUR			**10**
BIJLAGE I: FLORA- EN FAUNAWET & RODE LIJSTEN			**12**
BIJLAGE II: BESCHERMDE GEBIEDEN			**14**
BIJLAGE III: BESCHERMDE SOORTEN IN EN OM HET PLANGEBIED			**16**

1 INLEIDING

1.1 Aanleiding

Aanleiding voor dit onderzoek zijn de plannen van de heer F. Baack voor de nieuwbouw van een varkenshouderij aan de Heemselerweg te Mariënvelde. Het bestaande bedrijf, op de locatie Europaweg 38a te Lievelde, wordt beëindigd. Deze verplaatsing resulteert in een afname van de ammoniakdepositie op het N2000-gebied Korenburgerveen.
Het voor de plannen benodigde bouwblok krijgt een omvang van circa 1,5 ha. Het is in deze fase wettelijk verplicht om te beoordelen of de plannen in conflict zijn met de natuurbeschermingswetgeving.

Doel van dit onderzoek is het bepalen of realisatie van de plannen in strijd is met de Flora- en Faunawet, de Natuurbeschermingswet en regelgeving omtrent de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). In bijlage I wordt uitleg gegeven over de Flora- en Faunawet en wordt een aantal belangrijke verbodsbepalingen omschreven. Bijlage II geeft uitleg over de Natuurbeschermingswetgeving en andere regelgeving m.b.t. beschermde gebieden.

1.2 Leeswijzer

Het volgende hoofdstuk (hoofdstuk 2) beschrijft de huidige en de toekomstige situatie. Hoofdstuk 3 gaat over de, door de wet beschermde, plant- en diersoorten die mogelijk door de plannen worden beïnvloed. Het daaropvolgende hoofdstuk (hoofdstuk 4) beschrijft de effecten van de voorgenomen plannen ten aanzien van beschermde gebieden. Tenslotte worden in het laatste hoofdstuk (hoofdstuk 5) conclusies getrokken en aanbevelingen gedaan.

1.3 Methode

Om eventuele conflicten van de voorgenomen plannen met de wetgeving boven water te krijgen is een aantal stappen doorlopen.

- De informatie over de voorgenomen plannen is verstrekt door de opdrachtgever.
- Met behulp van verspreidingsgegevens (literatuur en internet) is nagegaan welke door de wet beschermde plant- en diersoorten in de directe omgeving van het plangebied voorkomen.
- Vervolgens is er gedurende een veldbezoek op 28 augustus 2009 onderzocht welke van bovengenoemde soorten relevant zijn.
- Daarnaast is de website van het ministerie van LNV geraadpleegd over de ligging van beschermde gebieden.

2 HUIDIGE EN TOEKOMSTIGE SITUATIE

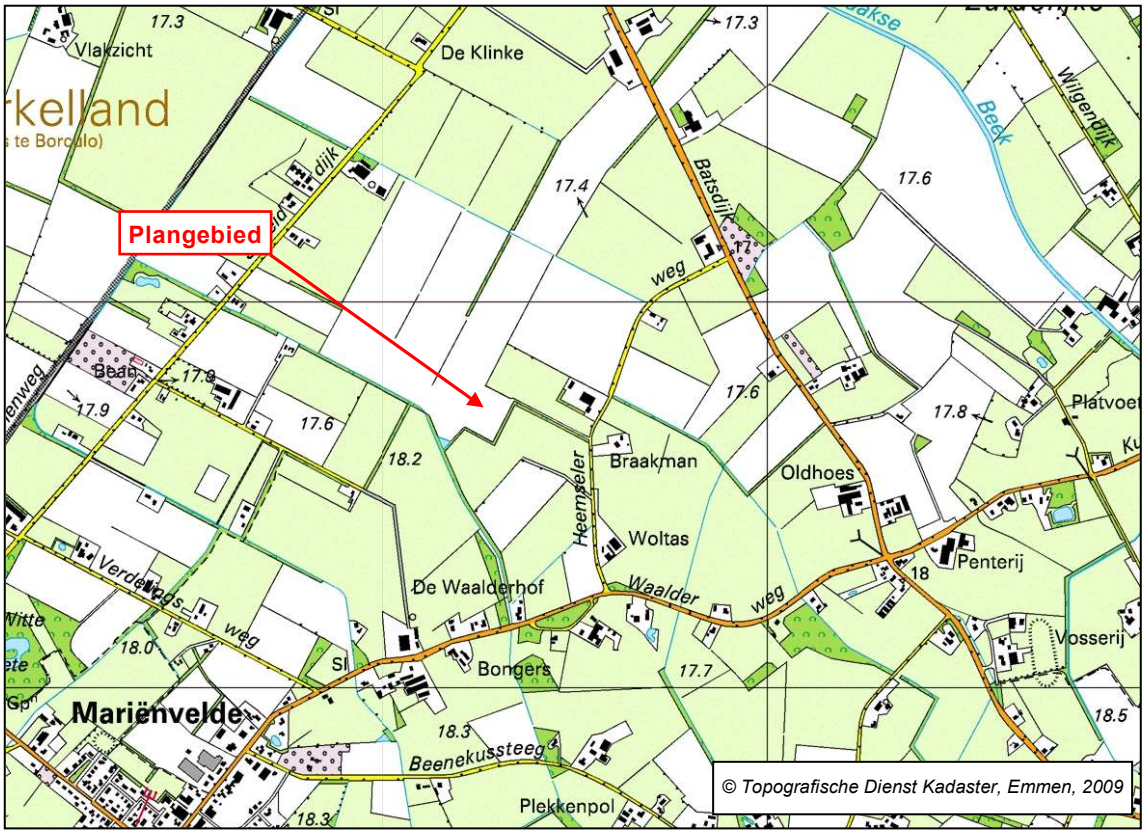
2.1 Huidige situatie

Het plangebied is gelegen ten westen van de Heemselerweg in Marïenvelde. Op dit moment bestaat de beoogde bouwlocatie uit een tamelijk recent ingezaaid, soortenarm weiland, gedomineerd door algemene soorten als engels raaigras. De omgeving van het plangebied bestaat m.n. uit weilanden en akkers, aan de zuid- en oostkant wordt het plangebied begrensd door een brede houtsingel. Onderstaande foto's geven een indruk van het plangebied.

Figuur 1 Plangebied gezien vanuit het oosten (links) en het zuidwesten (rechts)

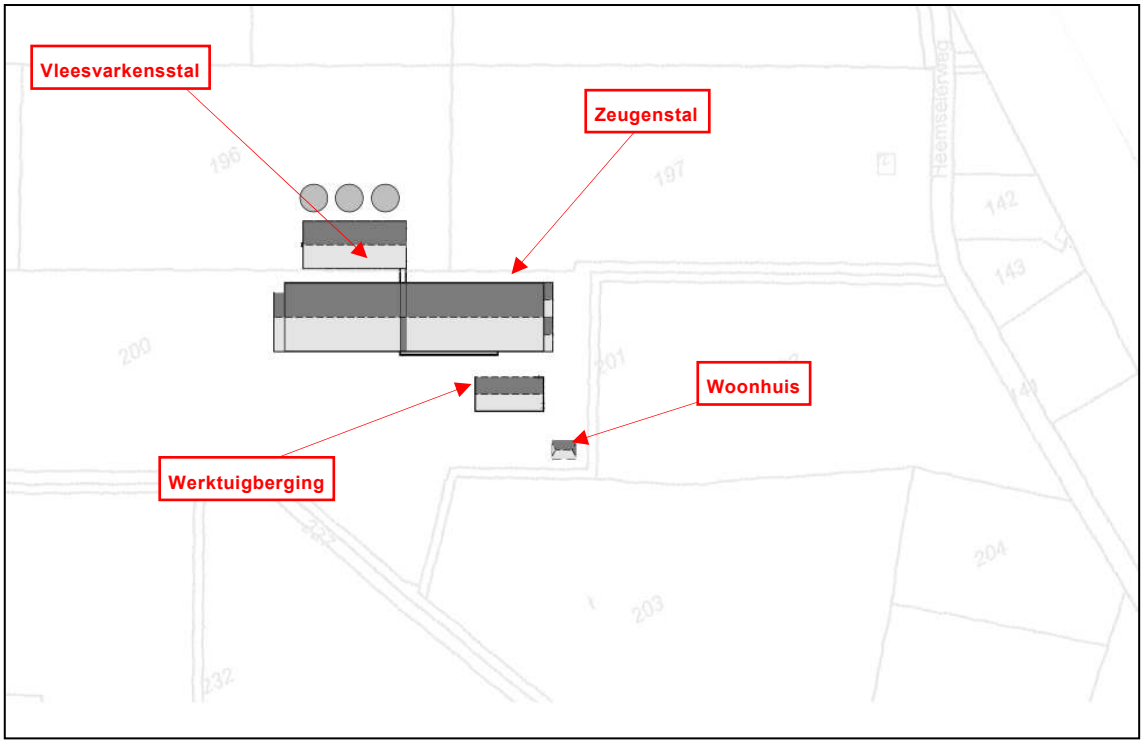
De ligging van het plangebied is op onderstaande kaart weergegeven.

Figuur 2 Ligging plangebied

2.2 Toekomstige situatie

Op onderstaande **concept**-tekening is de locatie van de nieuwe gebouwen aangegeven. Het gaat daarbij om een zeugenstal, een vleesvarkensstal, een werktuigberging en een woonhuis. De locatie waar de stallen worden gebouwd bestaat uit grasland, de houtsingel aan de zuidkant van het perceel blijft intact. Het woonhuis wordt minimaal 10 m. daar vanaf gebouwd, de stallen en de werktuigberging op enige tientallen meters afstand. Ook de poel achter de houtsingel wordt niet aangetast

Figuur 3 Situatietekening nieuw varkensbedrijf

3 BESCHERMDE SOORTEN

3.1 Beschermde soorten in (de omgeving van) het plangebied

Er is door gebruik te maken van verspreidingsgegevens (zie literatuurlijst) achterhaald welke beschermde soorten in de (ruime) omgeving van het plangebied voorkomen. Met de omgeving van het plangebied wordt het uurhok (gebied van 5 x5 km) bedoeld waarin het plangebied ligt, met ruime omgeving worden de aanliggende uurhokken (dus een gebied van 15 x 15 km) bedoeld. Gedurende een veldbezoek op 28 augustus 2009 is er vervolgens bepaald welke van de beschermde soorten uit de omgeving mogelijk geschikt leefgebied vinden in het plangebied (zie bijlage III).

Amfibieën
In de omgeving van het plangebied zijn waarnemingen bekend van de licht beschermde amfibieën bruine kikker en gewone pad, kleine watersalamander en middelste groene kikker. (www.ravon.nl). Daarnaast komen de zwaar beschermde boomkikker en kamsalamander in de ruime omgeving van het plangebied voor (www.ravon.nl). Het plangebied zelf vormt geen geschikte biotoop voor amfibieën, de poel ten zuiden van de houtsingel wel.

Ongewervelde dieren
Uit verspreidingsgegevens van ongewervelde dieren (Smit, J.T. 2007; Huijbregts, 2004a, b & c, EIS-Nederland *et al.*, 2007; Janssen & Schaminée, 2008; www.vlindernet.nl; www.libellennet.nl) blijkt dat in de ruime omgeving van het plangebied waarnemingen bekend zijn van het zwaar beschermde heideblauwtje, een soort die gebonden is aan structuurrijke heideterreinen. Het plangebied biedt hiervoor geen geschikt leefgebied.

Planten
Het plangebied bestaat uit een zeer soortenarme raaigrasweide. Het biedt geen groeiplaats voor beschermde plantensoorten.

Reptielen
Volgens verspreidingsgegevens (www.ravon.nl) kom in de omgeving van het plangebied de middelzwaar beschermde levendbarende hagedis voor, een soort van structuurrijke vochtige heideterreinen. Het plangebied biedt voor deze soort geen geschikt leefgebied.

Vissen
Volgens verspreidingsgegevens (www.ravon.nl) komen in de ruime omgeving van het plangebied de middelzwaar beschermde soorten bermpje en kleine modderkruiper en de zwaar beschermde grote modderkruiper voor. In de ruime omgeving komt ook de middelzwaar beschermde rivierdonderpad voor. Het plangebied en de directe omgeving bieden voor deze soorten geen geschikt leefgebied.

Vleermuizen
Uit verspreidingsgegevens van vleermuizen (Janssen & Schaminée, 2008; Limpens *et al.*, 1997, www.zoogdieratlas.nl) blijkt dat in de omgeving van het plangebied gewone dwergvleermuis, laatvlieger, meervleermuis, rosse vleermuis, ruige dwergvleermuis en watervleermuis voorkomen. In de rui-

me omgeving van het plangebied komen de volgende soorten voor: franjestaart en gewone grootoorvleermuis. Het plangebied vormt voor veel van deze soorten in principe een geschikt foerageergebied. Vleermuizen maken om zich te oriënteren tijdens verplaatsing veelal gebruik van lijnvormige landschapselementen, zoals de houtsingel langs het plangebied.

Vogels
Het plangebied en de directe omgeving zijn niet geschikt voor weidevogels, er is in de directe omgeving te veel opgaande beplanting aanwezig. De weilanden en akkers ten westen van het plangebied bieden mogelijk wel een leefgebied voor weide- en akkervogels als kievit, gele kwikstaart, graspieper, etc. De houtsingel rond het plangebied, biedt een leefgebied voor struweelvogels als heggenmus, winterkoning etc.

Overige zoogdieren
In de ruime omgeving zijn de middelzwaar beschermde eekhoorn en steenmarter en de zwaar beschermde das aanwezig (Broekhuizen *et al.*, 1992, www.zoogdierenatlas.nl). Het plangebied zou voor de das een geschikt foerageergebied kunnen vormen, maar gezien het ontbreken van waarnemingen in de directe omgeving is dat onwaarschijnlijk..
In de (ruime) omgeving van het plangebied komen daarnaast de licht beschermde soorten aardmuis, bosmuis, bunzing, dwergmuis, dwergspitsmuis, egel, gewone bosspitsmuis, haas, hermelijn, huisspitsmuis, konijn, mol, ree, rosse woelmuis, veldmuis, vos, wezel en woelrat voor. Het plangebied biedt mogelijk foerageergelegenheid voor enkele van deze soorten, maar gezien de eenvormige kort gemaaide grasmat zal die functie slechts marginaal zijn.

3.2 Toets Flora- en Faunawet

Amfibieën
Het plangebied biedt geen geschikte biotoop voor de in de omgeving voorkomende beschermde amfibieën. De poel aan de zuidkant van de houtsingel biedt dat wel, maar wordt door de plannen niet aangetast. De plannen leiden dan ook niet tot negatieve effecten op beschermde amfibieën.

Ongewervelde dieren
Het plangebied en de omgeving vormen geen geschikt leefgebied voor beschermde ongewervelden. De plannen hebben dan ook geen negatieve effecten op beschermde ongewervelde dieren.

Planten
Beschermde soorten komen in het plangebied niet voor. De plannen leiden dan ook niet tot aantasting van beschermde planten.

Reptielen
Beschermde soorten komen in het plangebied niet voor. De plannen leiden dan ook niet tot aantasting van beschermde reptielen.

Vissen
Het plangebied en de directe omgeving bieden geen geschikte biotoop voor de in de omgeving voorkomende beschermde vissen. De plannen leiden dan ook niet tot negatieve effecten op beschermde vissen.

Vleermuizen

Het plangebied dient mogelijk als foerageergebied voor een aantal vleermuissoorten. Door de plannen gaat daarvan maximaal 1,5 ha verloren. In de omgeving is echter volop vervangend foerageergebied aanwezig. De houtsingel kan dienen ter oriëntatie van vleermuizen. De plannen leiden echter niet tot aantasting van de houtsingel, ook worden geen gebouwen tegen de houtsingel aangebouwd. De oriëntatiefunctie van de singel wordt dan ook niet aangetast. De plannen leiden niet tot negatieve effecten op vleermuizen.

Vogels

De bouwlocatie is niet geschikt als broedgebied voor weidevogels. De directe omgeving biedt daarvoor wel mogelijkheden. De houtsingel kan functioneren als leefgebied voor struweelvogels. Door de plannen gaat geen broedgelegenheid verloren. De bouwwerkzaamheden kunnen leiden tot verstoring van in de omgeving broedende vogels. Om dit te voorkomen dient met de bouwwerkzaamheden te worden begonnen buiten het broedseizoen (15 maart - 15 juli).

Overige zoogdieren

Het plangebied en de directe omgeving maken mogelijk deel uit van het foerageergebied van een aantal licht beschermde zoogdieren. In de directe omgeving is echter een grote oppervlakte vergelijkbaar gebied van minimaal dezelfde kwaliteit aanwezig. De plannen leiden dan ook niet tot negatieve effecten op beschermde zoogdieren.

4 BESCHERMDE GEBIEDEN

4.1 Aanwezigheid beschermde gebieden

Natura 2000

Het plangebied maakt geen onderdeel uit van een Natura2000-gebied en ligt daar ook niet vlakbij. Het dichtstbijzijnde Natura2000-gebied, Korenburgerveen ligt op een afstand van meer dan 11 km. (www.minlnv.nl)

Ecologische Hoofdstructuur (EHS)

Het plangebied maakt geen onderdeel uit van de EHS. Het dichtstbijzijnde EHS-gebied, Baakse Beek, ligt op een afstand van circa 1,35 km. (www.minlnv.nl)

Figuur 4 Ligging EHS (groen) in omgeving plangebied (blauwe pijl) (www.minlnv.nl)

4.2 Toets Natuurbeschermingswet en regelgeving EHS

De afstand van het plangebied tot het Natura2000-gebied Korenburgerveen bedraagt meer dan 11 km. Het Korenburgerveen is zeer gevoelig voor vermesting. Aangezien het oude, te beëindigen, bedrijf op een veel kleinere afstand van het Korenburgerveen ligt (circa 3,5 km) en het nieuwe bedrijf voorzien wordt van luchtwassers, zal de ammoniakdepositie op het N2000-gebied dalen. De verplaatsing van het bedrijf leidt dus tot positieve effecten op het N2000gebied Korenburgerveen en is dan ook niet in strijd met de Nb-wet.

De afstand tot de EHS bedraagt minimaal 1,35 km. Deze afstand is zo groot dat de plannen niet tot aantasting van de EHS zullen leiden.

5 CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN

5.1 Beschermde soorten

Het plangebied vormt mogelijk een foerageergebied voor een aantal licht beschermde zoogdieren en een aantal vleermuizen, maar in de omgeving is voldoende alternatief foerageergebied aanwezig. De omgeving vormt een (mogelijk) leefgebied voor weide- en akkervogels, struweelvogels en amfibieën, maar de uitbreiding van het bedrijf tast dit niet aan. De houtsingel langs het plangebied blijft gespaard en behoudt zijn functies voor vleermuizen en vogels.
De plannen leiden niet tot aantasting van beschermde soorten, mits met de bouwwerkzaamheden wordt begonnen buiten het broedseizoen (15 maart - 15 juli).

5.2 Beschermde gebieden

Realisatie van de plannen heeft een positief effect op het Natura-2000gebied Korenburgerveen door een afname van de stikstofdepositie. De afstand tot de EHS is zo groot dat realisatie van de plannen daarop geen negatief effect heeft.
De plannen leiden niet tot aantasting van beschermde gebieden.

LITERATUUR

Broekhuizen, S., B. Hoekstra, V. van Laar, C. Smeenk & J.B.M. Thissen (eds.) 1992. Atlas van de Nederlandse zoogdieren. Stichting Uitgeverij Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging, Utrecht.

Bruijn, J. de. 2006. Inventarisatie van de noordse woelmuis en de waterspitsmuis in de gebieden groene punt, schapenwei en breede water (voornes Duin). Inventarisatie in het kader van de Flora- en faunawet en de Natuurbeschermingswet. Strix/NWC, Dordrecht.

Bruyne, R. de 2004. Nauwe korfslak *Vertigo angustior* Jeffreys 1830, gebaseerd op gegevens tot het jaar 2002. EIS Nederland, www.naturalis.nl/eis.

Cuppen, J.G.M., G. van Dijk, B. Koese & O. Vorst. 2006. De brede geelgerande waterroofkever *Dytiscus latissimus* in Zuidwest-Drenthe. – EIS - Nederland, www.naturalis.nl/eis.

EIS-Nederland, De Vlinderstichting & Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie 2007. Waarnemingenverslag dagvlinders, libellen en sprinkhanen. EIS-Nederland, Leiden / De Vlinderstichting, Wageningen / Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie, Assen. Greenwood, A.

Churchfield, S. & C. Hickey 2002. Geographical distribution and habitat occurence of the water shrew (*Neomys fodiens*) in the Weald of South-East England. Mammal Review 32:40-50.

DLV Bouw, Milieu & Techniek bv, 2009. Groven Ilperveld VOF - Beschrijving Principe verzoek - wijziging bouwvlak ivm uitbreiding kapschuur.

Greenwood, A., S. Churchfield. & C. Hickey 2002. Geographical distribution and habitat occurence of the water shrew (*Neomys fodiens*) in the Weald of South-East England. Mammal Review 32:40-50.

Huijbregts, H. 2004a. Gestreepte waterroofkever *Graphoderus bilineatus* (Degeer, 1774). – EIS - Nederland, www.naturalis.nl/eis.

Huijbregts, H. 2004b. Heldenbok *Cerambyx cerdo* Linnaeus, 1758. – EIS - Nederland, www.naturalis.nl/eis.

Huijbregts, H. 2004c. Juchtleerkever *Osmoderma eremita* (Scopoli, 1763). – EIS - Nederland, www.naturalis.nl/eis.

Janssen, J.A.M. & J.H.J. Schaminée, 2008. Soorten van de habitatrichtlijn, 2e sterk herziene en uitgebreide druk. Stichting Uitgeverij KNNV.

Kalkman, V.J. 2004. Zeggekorfslak Vertigo *moulinsiana* (Dupuy, 1849). – EIS - Nederland, www.naturalis.nl/eis.

Laar, V. van 1994. Habitateisen van de waterspitsmuis. In: Wansink, D. & W. Lanting (ed.). Zoogdieren langs de waterkant: verslag van een symposium gehouden op 5 maart 1994. Uitgave van de Vereniging voor Zoogdierkunde en Zoogdierbescherming en de Dienst Weg- en Waterbouwkunde van Rijkswaterstaat.

Lange, R., P. Twisk, A. van Winden & A. van Diepenbeek 2003. Zoogdieren van West-Europa. Stichting Uitgeverij van de Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging, De Vereniging voor Zoogdierkunde en Zoogdierbescherming, Utrecht.

Limpens, H.J.G.A., K. Mostert & W. Bongers (eds.) 1997. Atlas van de Nederlandse Vleermuizen. Onderzoek naar verspreiding en ecologie. Stichting Uitgeverij Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging, Utrecht.

Ministerie van LNV. 2005. Algemene handreiking natuurbeschermingswet 1998. Ministerie van LNV, Den Haag.

Smit, J.T. Het vliegend hert. 2005. www.science.naturalis.nl.

Smit, J.T. 2007. Actuele en potentiële verspreiding van het vliegend hert in Nederland. – EIS - Nederland, www.naturalis.nl/eis.

Timmermans, G., R. Lipmann, M. Melchers & H. Holsteijn 2004. De Gewone rivierkreeft *Astacus astacus* (Linnaeus, 1758). – EIS - Nederland, www.naturalis.nl/eis.

Internetsites

- www.minlnv.nl
- www.wetten.overheid.nl
- www.vlindernet.nl
- www.libellennet.nl
- www.ravon.nl
- www.vzz.nl
- www.natuurkalender.nl
- www.zoogdieratlas.nl

BIJLAGE I: FLORA- EN FAUNAWET & RODE LIJSTEN

1. Uitleg over de Flora- en Faunawet (minlnv.nl)

Sinds 1 april 2002 is de Flora- en Faunawet in werking. De wet, waarin EU-richtlijnen voor de bescherming van soorten en het internationale CITES-verdrag voor de handel in bedreigde soorten zijn opgenomen, regelt de bescherming van plant- en diersoorten in Nederland.

Doel
Het doel van de wet is het behouden en beschermen van in het wild levende plant- en diersoorten, waarbij het “nee tenzij” principe als uitgangspunt dient. Alle activiteiten die een negatieve invloed hebben op beschermde plant- en diersoorten zijn dus verboden. Van dit verbod kan onder voorwaarden worden afgeweken.

Verbodsbepalingen (wetten.overheid.nl)
Het is verboden:

- Planten, behorende tot een beschermde inheemse plantensoort, te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen (Artikel 8).
- Dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen (Artikel 9).
- Dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, opzettelijk te verontrusten (Artikel 10).
- Nesten, holen, of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfsplaatsen van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren (Artikel 11).
- Eieren van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te zoeken, te rapen, uit het nest te nemen, te beschadigen of te vernielen (Artikel 12).

Zorgplicht
De zorgplicht houdt in dat menselijke activiteiten niet nadelig mogen zijn voor zowel beschermde als niet beschermde plant- en diersoorten en is dus altijd van toepassing. Wanneer het niet mogelijk is om negatieve gevolgen te voorkomen, dienen de gevolgen beperkt te worden of ongedaan gemaakt te worden.

Beschermde leefomgeving
Het is, middels de Flora- en Faunawet, voor provincies mogelijk om plaatsen aan te wijzen die dienen als beschermde leefomgeving. Hierdoor kunnen plaatsen die belangrijk zijn voor het voortbestaan van plant- en/ of diersoorten worden beschermd.

Bescherming via 3 categorieën (zie bijlage III)
Of een soort voor bescherming in aanmerking komt hangt onder andere af van de mate waarin de soort met uitsterven bedreigd is en de zeldzaamheid. Vogelsoorten zijn niet in de tabellen opgeno-

men omdat de lijst erg lang zou worden, aangezien alle vogelsoorten (m.u.v. exoten) in Nederland beschermd zijn. Plant- en diersoorten worden beschermd aan de hand van 3 tabellen:

- Tabel 1
  In deze tabel staan de licht beschermde soorten. Het betreft met name beschermde, maar algemeen voorkomende soorten. Voor de soorten in deze tabel is vrijstelling mogelijk. Het verlenen van vrijstelling doet geen afbreuk aan de huidige, gunstige staat van instandhouding. Er dient echter voor deze soorten wel rekening te worden gehouden met de zorgplicht.
- Tabel 2
  In deze tabel staan de middelzwaar beschermde soorten. Voor de soorten in tabel 2 geldt een vrijstelling wanneer wordt gehandeld volgens een goedgekeurde gedragscode. De vereiste gedragscode moet ter goedkeuring zijn ingediend bij het ministerie van LNV. In de gedragscode wordt aangegeven hoe werkzaamheden worden uitgevoerd zodanig dat schade aan soorten geminimaliseerd wordt. Als er geen gedragscode is, moet bij overtreding een ontheffing worden aangevraagd.
- Tabel 3
  In deze tabel staan de zwaar beschermde soorten. Wanneer verbodsbepalingen worden overtreden dient een ontheffing te worden aangevraagd. Deze wordt volgens een uitgebreide toetsing beoordeeld, waarbij wordt nagegaan of de ingreep afbreuk doet aan de huidige, gunstige staat van instandhouding, of er alternatieven zijn en of er sprake is van een in de wet genoemd belang.

Vogels
Alle vogels, met uitzondering van exoten, zijn in Nederland beschermd. Het is dan ook verboden om werkzaamheden uit te voeren waarbij vogels gedood of verontrust worden, of waarbij nesten of verblijfsplaatsen worden verstoord. Het is verboden om gedurende het broedseizoen activiteiten te ondernemen die een negatief effect hebben op broedvogels.

2. Rode Lijsten (www.minlnv.nl)

Op de Rode Lijsten staan soorten die zich in Nederland voortplanten. Het gaat daarbij om soorten die speciale aandacht nodig hebben om te voorkomen dat ze met uitsterven bedreigd raken. De Rode Lijsten hebben een signaleringsfunctie en ze hebben geen juridische status. Soorten die op de Rode Lijst staan hebben niet per definitie een beschermingsstatus. Daarvoor is opname onder de Flora- en Faunawet nodig. De soorten worden verdeeld in 8 categorieën:

- Uitgestorven op wereldschaal
- In het wild uitgestorven op wereldschaal
- Verdwenen uit Nederland
- In het wild verdwenen uit Nederland
- Ernstig bedreigd
- Bedreigd
- Kwetsbaar
- Gevoelig

BIJLAGE II: BESCHERMDE GEBIEDEN

Door waardevolle natuurgebieden te beschermen kunnen bijzondere plant- en diersoorten in Nederland beter overleven. Gebiedsbescherming betekent dat gebieden met bijzondere natuurwaarden wettelijk beschermd zijn.

Ecologische Hoofdstructuur (EHS)
Het ministerie van LNV heeft in 1990 de EHS geïntroduceerd. Het doel van de Ecologische Hoofdstructuur is de instandhouding en ontwikkeling van natuurgebieden en de daarin voorkomende soorten. Het bestaat uit een netwerk van natuurgebieden in Nederland. De EHS is opgebouwd uit bestaande gebieden, zoals de Veluwe, en wordt uitgebreid met de ontwikkeling van nieuwe natuur. Variatie in verschillende typen natuur zijn daarbij belangrijk. Om verschillende typen natuur te verbinden wordt gebruik gemaakt van bijvoorbeeld ecoducten en faunapassages.
Binnen de EHS zijn geen ingrepen mogelijk. Alleen bij groot maatschappelijk belang kan het Rijk de functie natuur laten wijken voor andere functies.

Natura 2000
De Natura 2000 is een netwerk van natuurgebieden in Europa en vormt de basis van het Europese natuurbeleid. Het doel van Natura 2000 is de instandhouding en ontwikkeling van soorten en ecosystemen die in Europa van belang zijn. Een aantal gebieden in Nederland zijn van internationaal belang, zoals bijvoorbeeld de Waddenzee. Daarnaast heeft Nederland de verantwoordelijkheid voor bijvoorbeeld de Noordse woelmuis, aangezien deze soort alleen in Nederland voorkomt. Voor het overleven van deze soort zijn onder andere de Natura 2000 gebieden “Grote Wielen” in Friesland belangrijk.

Nationale Parken
Er zijn in Nederland 20 Nationale Parken. Een Nationaal Park is een aaneengesloten gebied van minimaal 1000 hectare en geselecteerd vanwege de voor Nederland bijzondere natuurwaarde. Bijna alle Nationale Parken zijn onderdeel van Natura 2000 en/ of de EHS.

Nationale Landschappen
Er zijn in Nederland 20 Nationale Landschappen. Deze gebieden zijn uniek door de combinatie van cultuurhistorische en natuurlijke elementen. Behoud, beheer en versterking van landschap, natuur en cultuurhistorie is belangrijk. In Nationale Landschappen wordt gewoond en gewerkt en het zijn daarom geen beschermde natuurgebieden. Binnen een Nationaal Landschap zijn ruimtelijke ontwikkelingen mogelijk, mits de belangrijkste landschappelijke kwaliteiten niet worden aangetast.
Binnen de Nationale Landschappen liggen natuurgebieden die onderling verbonden zijn door bijvoorbeeld singels en beken. Het netwerk heeft een hoge natuurwaarde en is een mooi aanvulling op de EHS. Een aantal soorten, zoals een aantal weidevogels, is in sterke mate afhankelijk van deze cultuurlandschappen.

Wetlands

De wetlands en de plant- en diersoorten die in de wetlands voorkomen worden beschermd door het Ramsar Verdrag. In dat Verdrag uit 1971 worden wetlands omschreven als: “waterrijke gebieden, moerassen, vennen, veen- of plasgebieden, natuurlijk of kunstmatig, met stilstaand of stromend water, zoet, brak, of zout, met inbegrip van zeewater, waarvan de diepte bij eb niet meer is dan 6 meter.” Wetlands hebben belangrijke functies voor de natuur, zoals:

- Vanwege de ligging zijn ze belangrijk voor vele trekvogels;
- Ze dienen als kraamkamer voor vissen en andere zeedieren;
- Ze zijn belangrijk voor de mens (visserij, recreatie, scheepvaart, etc.).

In Nederland ligt circa een miljoen hectare aan wetlands. Alle wetlands die zijn aangemeld bij het Ramsar bureau zijn door Nederland ook aangewezen als Natura 2000 gebied en vallen daardoor onder de Natuurbeschermingswet 1998.

Natuurbeschermingswet

Om de Natura 2000 gebieden in stand te houden en te kunnen beschermen is het nodig dit wettelijk te onderbouwen. De natuurbeschermingswet 1998 regelt de bescherming van natuurgebieden in Nederland. De wet is op 1 oktober 2005 in werking getreden. Hierdoor zijn de internationale verplichtingen uit de Vogelrichtlijn, de Habitatrichtlijn en diverse verdragen in de nationale regelgeving verankerd. Werkzaamheden die negatieve effecten hebben op Natura 2000 gebieden zijn verboden, tenzij de provincie vergunning verleent.
Voor alle Natura 2000 gebieden dient een aanwijzingsbesluit te worden opgesteld, waarin is opgenomen wat de instandhoudingsdoelen zijn. Op basis van deze doelen worden beheersplannen ontwikkeld.

Onderzoek is noodzakelijk om na te gaan of werkzaamheden in en rondom Natura 2000 gebieden negatief effect hebben op instandhoudingsdoelen of de kwalificerende waarden van het gebied. Op de vraag of er een significant negatief effect bestaat zijn 3 antwoorden mogelijk :

1. Er is zeker geen negatief effect. Er is dan ook geen vergunning op grond van de Natuurbeschermingswet 1998 nodig.
2. Er is mogelijk een negatief effect, maar dit is zeker niet significant. In dat geval volstaat een verslechterings- of verstoringstoets.
3. Er is kans op een significant negatief effect. Vergunningverlening is daarbij aan de orde en een passende beoordeling is noodzakelijk.

BIJLAGE III: BESCHERMDE SOORTEN IN EN OM HET PLANGEBIED

Tabel 1: Licht beschermde soorten

Soort	Rode Lijst (2004)	Ruime omgeving *	Omge-ving **	Plange-bied mogelijk geschikt
AMFIBIËN				
Bruine kikker				
Gewone pad				
Kleine watersalamander				
Meerkikker				
Middelste groene kikker				
MIEREN				
Behaarde rode bosmier				
Kale rode bosmier				
Stronkmier				
Zwartrugbosmier				
PLANTEN				
Aardaker				
Akkerklokje				
Brede wespenorchis				
Breed klokje				
Dotterbloem				
Gewone vogelmelk				
Grasklokje				
Grote kaardenbol				
Kleine maagdenpalm				
Knikkend vogelmelk				
Koningsvaren				
Slanke sleutelbloem				
Zwanebloem				
SLAKKEN				
Wijngaardslak				
ZOOGDIEREN				
Aardmuis				
Bosmuis				
Bunzing				
Dwergmuis				
Dwergspitsmuis				
Egel				
Gew./Tweekl. Bosspitsmuis				
Haas				
Hermelijn				
Huisspitsmuis				
Konijn				
Mol				
Ondergrondse woelmuis				
Ree				
Rosse woelmuis				
Veldmuis				
Vos				
Wezel				
Woelrat				

* Binnen 15 x 15 km
** Binnen 5 x 5 km

Tabel 2: Middelzwaar beschermde soorten

Soort	Rode Lijst (2004)	Ruime omgeving *	Omge-ving **	Plange-bied mogelijk geschikt
AMFIBIËN				
Alpenwatersalamander				
KEVERS				
Vliegend hert				
KREEFTACHTIGEN				
Rivierkreeft				
PLANTEN				
Aangebrande orchis	R			
Aapjesorchis	R			
Bergklokje				
Bergnachtorchis	R			
Bijenorchis				
Blaasvaren	R			
Blauwe zeedistel				
Bleek bosvogeltje	R			
Bokkenorchis	R			
Brede orchis	R			
Bruinrode wespenorchis	R			
Daslook				
Dennenorchis	R			
Duitse gentiaan	R			
Franjegentiaan	R			
Geelgroene wespenorchis	R			
Gele helmbloem				
Gevlekte orchis	R			
Groene nachtorchis	R			
Groensteel	R			
Grote keverorchis	R			
Grote muggenorchis	R			
Gulden sleutelbloem	R			
Harlekijn	R			
Herfstschroeforchis	R			
Hondskruid	R			
Honingorchis	R			
Jeneverbes	R			
Klein glaskruid				
Kleine keverorchis	R			
Kleine zonnedauw	R			
Klokjesgentiaan	R			
Kluwenklokje	R			
Koraalwortel	R			
Kruisbladgentiaan	R			
Lange ereprijs				
Lange zonnedauw	R			
Mannetjesorchis	R			
Maretak				
Moeraswespenorchis	R			
Muurbloem	R			
Parnassia	R			
Pijlscheefkelk	R			
Poppenorchis	R			
Prachtklokje				
Purperorchis	R			
Rapunzelklokje	R			
Rechte driehoeksvaren	R			
Rietorchis				
Ronde zonnedauw	R			
Rood bosvogeltje	R			
Ruig klokje				
Schubvaren	R			
Slanke gentiaan	R			
Soldaatje				
Spaanse ruiter	R			
Steenanjer	R			
Steenbreekvaren				
Stengelloze sleutelbloem	R			
Stengelomvattend haviks-kruid	R			
Stijf hardgras	R			
Tongvaren				

Valkruid	R			
Veenmosorchis	R			
Veldgentiaan	R			
Veldsalie	R			
Vleeskleurige orchis	R			
Vliegenorchis	R			
Vogelnestje	R			
Voorjaarsadonis				
Wantsenorchis	R			
Waterdrieblad	R			
Weideklokje	R			
Welriekende nachtorchis	R			
Wilde gagel	R			
Wilde herfsttijloos				
Wilde kievitsbloem	R			
Wilde marjolein				
Wit bosvogeltje	R			
Witte muggenorchis	R			
Zinkviooltje	R			
Zomerklokje	R			
Zwartsteel				
REPTIELEN				
Levendbarende hagedis				
VISSEN				
Bermpje				
Kleine modderkruiper				
Meerval				
Rivierdonderpad				
VLINDERS				
Moerasparelmoervlinder	R			
Vals heideblauwtje	R			
ZOOGDIEREN				
Damhert	R			
Edelhert				
Eekhoorn				
Grijze zeehond	R			
Grote bosmuis	R			
Steenmarter				
Wild zwijn				

* Binnen 15 x 15 km
** Binnen 5 x 5 km

Tabel 3: Zwaar beschermde soorten
A) Soorten Bijlage I (AMvB)

Soort	Rode Lijst (2004)	Ruime omgeving *	Omge-ving **	Plange-bied mogelijk geschikt
AMFIBIËN				
Vinpootsalamander	R			
Vuursalamander	R			
PLANTEN				
Groot zeegras	R			
REPTIELEN				
Adder	R			
Hazelworm	R			
Ringslang	R			
VISSEN				
Beekprik	R			
Bittervoorn	R			
Elrits	R			
Gestippelde alver	R			
Grote modderkruiper	R			
Rivierprik				
VLINDERS				
Bruin dikkopje	R			
Dwergblauwtje	R			
Dwergdikkopje	R			
Groot geaderd witje	R			
Grote ijsvogelvlinder	R			
Heideblauwtje	R			
Iepepage	R			
Kalkgrasland-dikkopje	R			
Keizersmantel	R			
Klaverblauwtje	R			
Purperstreep-parelmoervlinder	R			
Rode vuurvlinder	R			
Tweekleurig hooibeestje	R			
Veenbes-parelmoervlinder	R			
Veenhooibeestje	R			
Veld-parelmoervlinder	R			
Woud-parelmoervlinder	R			
Zilvervlek	R			
ZOOGDIEREN				
Boommarter	R			
Das				
Eikelmuis	R			
Gewone zeehond	R			
Veldspitsmuis	R			
Waterspitsmuis	R			

* Binnen 15 x 15 km
** Binnen 5 x 5 km

Tabel 3: Zwaar beschermde soorten
B) Soorten bijlage IV (Habitatrichtlijn)

Soort	Rode Lijst (2004)	Ruime omgeving *	Omge-ving **	Plange-bied mogelijk geschikt
AMFIBIËN				
Boomkikker	R			
Geelbuikvuurpad	R			
Heikikker	R			
Kamsalamander	R			
Knoflookpad	R			
Poelkikker	R			
Rugstreeppad				
KEVERS				
Brede geelrand-waterroofkever				
Gestreepte waterroofkever				
Heldenbok				
Juchtleerkever				
LIBELLEN				
Bronslibel				
Gaffellibel	R			
Gevlekte witsnuitlibel	R			
Groene glazenmaker	R			
Noordse winterjuffer	R			
Oostelijke witsnuitlibel	R			
Rivierrombout	R			
Sierlijke witsnuitlibel	R			
PLANTEN				
Drijvende waterweegbree	R			
Groenknolorchis	R			
Kruipend moerasscherm	R			
Zomerschroeforchis	R			
REPTIELEN				
Gladde slang	R			
Muurhagedis	R			
Zandhagedis	R			
VISSEN				
Houting				
Steur	R			
VLINDERS				
Donker pimpernelblauwtje	R			
Grote vuurvlinder	R			
Pimpernelblauwtje	R			
Tijmblauwtje	R			
Zilverstreep-hooibeestje	R			
WEEKDIEREN				
Bataafse stroommossel	R			
Platte schijfhoren	R			
ZOOGDIEREN				
Baardvleermuis				
Bechstein's vleermuis	R			
Bever	R			
Bosvleermuis				
Brandt's vleermuis	R			
Bruinvis	R			
Euraziatische lynx				
Franjestaart	R			
Gewone dolfijn				
Gewone dwergvleermuis				
Gewone grootoorvleermuis				
Grijze grootoorvleermuis	R			
Grote hoefijzerneus				
Hamster	R			
Hazelmuis	R			
Ingekorven vleermuis	R			
Kleine dwergvleermuis				
Kleine hoefijzerneus	R			
Laatvlieger				
Meervleermuis				
Mopsvleermuis				
Noordse woelmuis	R			
Otter	R			
Rosse vleermuis				

Ruige dwergvleermuis				
Tuimelaar	R			
Tweekleurige vleermuis				
Vale vleermuis	R			
Watervleermuis				
Wilde kat				
Witflankdolfijn				
Witsnuitdolfijn				

* Binnen 15 x 15 km
** Binnen 5 x 5 km